

**Aan** de gemeenteraad  
**Onderwerp** Beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud Openbare Ruimte  
**Van** het college van burgemeester en wethouders  
**Datum** 30 september 2025  
**Zaaknummer** 1559479

## **memo**

### **Samenvatting**

Deze memo informeert de raad over de eerste bevindingen van het actualiseren van het Beheerplan Groot en Vervangingsonderhoud Openbare Ruimte. Op basis van inspecties, metingen en vervolgonderzoeken blijkt dat de komende jaren forse extra investeringen benodigd zijn om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor de openbare ruimte. Vooral het onderhoud aan civieltechnische kunstwerken (o.a. bruggen en kademuren) en wegen kost de komende jaren meer dan eerder voorzien. De gemeente Gouda is niet uniek in deze beheeropgave voor de komende jaren. Veel andere overheden zoals onder andere Rijkswaterstaat en de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Haag investeren de komende jaren fors in groot- en vervangingsonderhoud van bruggen en kademuren. Deze opgave wordt als de tweede Wederopbouw van Nederland gezien. In december zal aan de raad het geactualiseerde beheerplan worden voorgelegd. Omdat de omvang van de benodigde investeringen nu al grotendeels in beeld is, wil het college niet wachten tot december met het informeren van de raad.

### **Doel**

Momenteel wordt het Beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud geactualiseerd. Inmiddels is duidelijk dat de komende jaren extra investeringen nodig zijn om te blijven voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor de openbare ruimte. In december wordt het Beheerplan voorgelegd aan de raad. Met deze memo wordt de raad alvast geïnformeerd over de eerste bevindingen.

### **Aanleiding**

September 2023 heeft de raad het Beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud 2023-2029 vastgesteld. Dit Beheerplan is een meerjarenplan waarin aangegeven is welke groot onderhouds- en vervangingswerkzaamheden de komende jaren nodig zijn. De gemeente heeft als beheerder van de openbare ruimte de wettelijke taak zorg te dragen voor de veiligheid en bruikbaarheid van de openbare ruimte (zorgplicht). In het Beheerplan is aangegeven wat er nodig is om de komende jaren te voldoen aan deze zorgplicht. Daarbij gaat het om de onderdelen wegen, civieltechnische kunstwerken, OVL (openbare verlichting), VRI (verkeersregelinstallaties), watergangen, beschoeiingen, speelvoorzieningen, groen en overige elementen in de openbare ruimte. De looptijd van het Beheerplan is 8 jaar waarbij de tweede helft (2030-2033) een globalere doorkijk is dan de eerste helft.

Het Beheerplan uit 2023 is de afgelopen maanden geactualiseerd. Deze actualisatie is gebaseerd op nadere onderzoeken, inspecties, metingen en vervolgonderzoeken. Inmiddels is duidelijk dat de komende jaren extra vervangingsinvesteringen moeten worden gedaan. Deze waren niet voorzien in het in 2023 vastgestelde Beheerplan omdat destijds resultaten van vervolgonderzoek en restlevensduuranalyses voor veel wal- en kademuren nog niet bekend waren. Inmiddels zijn de resultaten van de onderzoeken en analyses bekend. In deze memo worden de eerste bevindingen voor het geactualiseerde Beheerplan toegelicht.

## **Aanvullende informatie**

*Voor het in stand houden van de civieltechnische kunstwerken zijn aanzienlijke investeringen nodig.* In 2018 en 2023 zijn de kunstwerken visueel geïnspecteerd. Om vervolgens meer zicht te krijgen op de opbouw, constructieve veiligheid en levensduurverwachting van de kademuren en oudere verkeersbruggen, is nader onderzoek uitgevoerd. De resultaten van deze onderzoeken zijn in 2024/2025 beschikbaar gekomen. Deze zijn vervolgens uitgewerkt in concrete maatregelen en financieel verwerkt in het Beheerplan. Op basis van deze onderzoeken blijkt dat een aantal kademuren vervangen moet worden (onder andere Karnemelksloot, Lage Gouwe, Spieringstraat en Wallenbergplantsoen). Naast vervanging van wal- en kademuren moet ook een aantal bruggen worden vervangen zoals de Mallegatsbrug en de Sint Antheunisbrug. Bij deze beide bruggen zijn inmiddels tijdelijke maatregelen genomen om afsluiting van de bruggen te voorkomen. Zo is de Mallegatsbrug gestut en zijn er tijdelijke betonplaten aangebracht op de Sint Antheunisbrug. Zoals aangegeven in het vorige Beheerplan (2023-2029) waren de resultaten van de onderzoeken nog niet bekend en dus destijds ook niet verwerkt in de financiële doorrekening.

De gemeente Gouda is niet uniek in deze beheeropgave voor de komende jaren. Veel andere overheden zoals onder andere Rijkswaterstaat en de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Haag investeren de komende jaren in groot- en vervangingsonderhoud van bruggen en kademuren.

*Aanpak van asfaltwegen is duurder door verdubbeling kosten afvoer teerhoudend asfalt.*

In het Beheerplan is de aanpak van een aantal wegen met asfaltverharding voorzien. Hierbij gaat het onder andere om de Fluwelen- en Blekerssingel en de Groenhovenweg en Hugo de Vrieslaan. De constructie van deze wegen voldoet niet meer. De afgelopen jaren is de afvoer van teerhoudend asfalt veel duurder geworden door strengere milieuregels.

*Bezuinigingen in het verleden hebben consequenties.*

In het verleden is zo zuinig mogelijk geïnvesteerd in het onderhoud van de openbare ruimte. Een voorbeeld hiervan is openbare verlichting. Masten worden niet vervangen als zij een bepaalde levensduur (40 jaar) bereiken. Ze worden alleen vervangen bij gebreken. Dit betekent dat het areaal steeds ouder wordt. In het Beheerplan zullen voorstellen worden gedaan om verdere veroudering van het areaal én een toekomstige piek in de vervangingsopgave te voorkomen.

*Budgetten in het Beheerplan moeten de marktontwikkeling blijven volgen.*

De budgetten in het beheerplan worden geïndexeerd om de marktontwikkeling te blijven volgen. Hierbij wordt uitgegaan van CBS indexering voor Grond-, Weg- en Waterbouwprojecten (GWW).

*Komende jaren in totaal extra benodigde investeringen van circa 48 miljoen*

Verwacht wordt dat in de periode 2026-2029 extra benodigde investeringen ter hoogte van ongeveer €48 miljoen noodzakelijk zijn. Besluitvorming in het college over het Beheerplan is voorzien in de loop van oktober. In december zal het Beheerplan aan de raad worden aangeboden, waarbij een voorstel zal worden gedaan hoe om te gaan met de dekking van de extra kosten. Hierbij zal het voorstel worden gedaan om de jaren 2026 en 2027 te verwerken in de begroting. Dit past binnen de afgesproken kaders voor de schuldquote en solvabiliteit. Het is vervolgens aan de nieuwe coalitie om een integrale afweging te maken over de financiële verwerking van de daarop volgende jaren.

*Keuze of uitstel van investeringen is niet mogelijk zonder vergaande gevolgen.*

De investeringen die zijn opgenomen in het Beheerplan zijn noodzakelijk om achterstallig onderhoud in de openbare ruimte te voorkomen. Het niet uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud betekent dat op termijn bruggen en kademuren moeten worden afgesloten. Ook bestaat het risico dat de gemeente onder verscherpt preventief provinciaal toezicht wordt gesteld als er achterstallig onderhoud ontstaat.

## **Motie/toezegging**

-

Bijlage(n): -